

Cand.psych. Jan Nielsen:

Tanker og det der kommer imellem

Ph.d.-afhandlingen er en del af *The Copenhagen Prodromal Study* og gennemført på H:S Hvidovre Hospitals Psykiatriske Afdeling. Afhandlingen indeholder *teoretisk og empirisk* undersøgelse af relationen mellem formelle tankeforstyrrelser og det skizofrene spektrum. Afhandlingens hovedtese er, at *formelle tankeforstyrrelser især er værdifulde som markører af subklinisk skizofreni, dvs. præskizofrene og prodromaltilstande.*

Den *empiriske undersøgelse* er foretaget i 1998-2000 blandt 146 førstegangsyndlagte patienter med skizofrenilignende symptomer.

The Thought Disorder Index (TDI)-metoden, baseret på Rorschachtesten, viser et forhøjet tankeforstyrrelsesniveau hos patienter inden for det skizofrene spektrum og valideres dermed. Ud fra faktoranalyse udskilles hhv. milde (faktor 1) og alvorlige tankeforstyrrelser (faktor 2). Faktor 1-tankeforstyrrelserne er karakteristiske for det skizofrene spektrum – men især for *borderline*-gruppen (F 60.31).

Relationen mellem *sociodemografiske variabler* og tankeforstyrrelser viser signifikante resultater på væsentlige livs-områder som familie- og samlivsrelationer, samt sociale- og arbejdsmæssige forhold. En analyse af *psykopatologiske variabler* og tankeforstyrrelser viser signifikante sammenhænge mellem positive psykotiske symptomer og formelle tankeforstyrrelser samt for psykopatologi, der er knyttet til grundlæggende identitetsforstyrrelser.

Undersøgelsen konkluderer, at diskrete tankeforstyrrelser af faktor 1-typen er særligt karakteristiske for subkliniske tilstande, især for *borderline*-gruppen. Det anbefales derfor, at diskrete semantiske forstyrrelser bør have særlig bevågenhed ved identifikation af tidlige skizofrenispektrumforstyrrelser. Der er planlagt followup fra 2003.

Forf.s adresse: Institut for Psykologi, Københavns Universitet, Njalsgade 90, 2300 København S.

E-mail: jan.nielsen@psy.ku.dk

Forsvaret finder sted torsdag den 15. maj 2003, kl. 13.00, i lokale 6.1.48 på Københavns Universitet Amager, Njalsgade 90.

Bedømmere: *Ralf Hemmingsen, Bent Rosenbaum* og lektor, dr.phil. *Judy Gammegaard.*

Vejledere: *Josef Parnas* og cand.psych. *Birgitte Bechgaard.*

Jette Sønderkov:

Occupational styrene exposure and haematological diseases: a nested case-control study in the Danish reinforced plastics industry

Ph.d.-afhandlingen omfatter fire originale arbejder og er gennemført under min ansættelse ved Arbejdsmedicinsk Klinik, Århus Kommunehospital, i samarbejde med Hæmatologisk og Patologisk afdeling på Århus Amtssygehus.

Formålet var: 1) at undersøge en mulig øget risiko for hæmatologiske sygdomme associeret med styren i arbejdsmiljøet, 2) at reducere diagnostisk misklassifikation ved at foretage histopatologisk review af diagnostiske biopsier for

udvalgte sygdomme, 3) at vurdere kvaliteten af data fra pårørende, som blev fundet generelt valide.

Med udgangspunkt i en *nested case-kontrolundersøgelse* gennemført blandt 79.048 ansatte i den danske glasfiberplastindustri i perioden 1964-1997. Cases (n=519) med hæmatologiske sygdomme blev identificeret via de nationale sygdomsregistre. Kontroller (n=819) er ansatte uden hæmatologisk sygdom matchet på køn, alder og followup-længde. Data om erhvervs-mæssige, socioøkonomiske og livsstilsfaktorer blev indhentet via telefoninterview eller spørgeskema.

Styreneksponering blev estimeret på baggrund af interviewdata fra responders og et sandsynlighedsestimat baseret på interviewede kollegaer (*non-responders*). Epidemiologiske og biostatistiske analyser blev anvendt til at belyse formålet.

Resultaterne for de fleste hæmatologiske sygdomme var inkonsistente. Eneste konsistente fund var en signifikant øget risiko for det myelodysplastiske syndrom associeret med styreneksponering, dog er der kun få cases, og et tilfældigt fund kan ikke afvises. Data kan måske forklares ved ingen eller kun ringe sammenhæng mellem styreneksponering og hæmatologisk sygdom eller metodeproblemer som årsag til de opnåede resultater. I afhandlingen diskuteres metodologiske styrke og svagheder.

Forf.s adresse: Arbejdsmedicinsk Klinik, Århus Kommunehospital, Nørrebrogade 42, bygn. 2C, 8000 Århus C.

E-mail: jettes@dadlnet.dk

Forsvaret fandt sted den 28. marts 2003.

Bedømmere: Cand.pharm. *Johnni Hansen, Lars Kjeldsen* og *Jørn Olsen.*

Vejledere: *Jens Peter Bonde, Jørgen Schøler Kristensen* og *Francesco d'Amore.*

Niels Kristian Aagaard:

Muscle strength, muscle mass and contents of muscle magnesium, potassium and Na,K-pumps in chronic alcoholics with and without alcoholic liver disease

Ph.d.-afhandlingen omfatter tre originale arbejder, og er udført i perioden 1998-2002 ved Medicinsk Afdeling V, Århus Kommunehospital, i samarbejde med Neurologisk Afdeling F, Århus Kommunehospital og Fysiologisk Institut, Aarhus Universitet.

Afhandlingen belyser relationen imellem følgende primære outcome-variable: Muskelstyrke, muskelmasse, samt muskelkoncentrationen af magnesium, kalium og Na,K-pumper hos kroniske alkoholikere.

Der er anvendt et kombineret tværsnits- og prospektivt studiedesign, hvor raske forsøgspersoner og kroniske alkoholikere med og uden levercirrose sammenlignes med hensyn til ovenstående outcome-variable. Desuden undersøges patienterne med levercirrose, dobbeltblindet randomiseret, effekten af magnesium-intervention på samme outcome-variable.

Studiets hovedfund og konklusioner: Kroniske alkoholikere med og uden levercirrose havde svære muskelstyrke- og muskelmassedeficit samt signifikante reduktioner i muskelmagnesium og Na,K-pumper. Desuden var muskelmagnesium i begge patientgrupper korreleret til muskelstyrken. Mg-manglen kunne modvirkes af magnesiumtilskud, dog uden at muskelmagnesium blev normaliseret.

Det viste sig overraskende at spironolacton hos cirrose-patienterne modvirkede deficit i alle outcome-variable, og koncentrationen af Na,K-pumper var faktisk større hos spironolacton-behandlede patienter end hos kontrollerne.

Resultaterne underbygger således at magnesiumbehandling er rationel hos kroniske alkoholikere. De positive effekter af spironolactonbehandling, kan dog vise sig at være de terapeutisk mest interessante. Spironolactoneffekterne bygger dog på sekundære dataanalyser og må bekræftes i fremtidige prospektive studier.

Forf.s adresse: Voldbyvej 72, 8464 Galten.
E-mail: niels@akh.aaa.dk

Forsvaret fandt sted den 4. april 2003.

Bedømmere: *Ragnar Rylander*, Sverige, *Peter Ott* og *Jens Møller*.

Vejledere: *Hendrik Vilstrup* og *Inge Dørup*.

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

Tilskud til lægemidler

I medfør af § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 63 af 24. januar 2000 om medicintilskud meddeler Lægemedelstyrelsen, at følgende lægemidler pr. 17. marts 2003 optages på fortegnelsen over lægemidler, hvortil der ydes generelt tilskud efter sygesikringslovens § 7:

(G-04-CA-03) Terazosin »NM« tabletter*,
NM Pharma A/S
(N-06-AB-04) Citalopram »PLIVA« tabletter*,
Pliva Pharma Nordic A/S
(J-02-AC-01) Fluconazol »Alpharma« kapsler*,
Alpharma ApS
(J-02-AC-01) Fungal kapsler*,
DuraScan Medical Products A/S
(C-09-AA-03) Lisinopril »Alpharma« tabletter*,
Alpharma ApS
(N-05-AH-04) Seroquel tabletter*, Orifarm A/S
(M-01-AH-02) Vioxx tabletter*, Orifarm A/S

gruppe uden klausulering over for bestemte sygdomme

og

(R-06-AX-13) Loratadin »1A FARMA« tabletter,
1A FARMA A/S

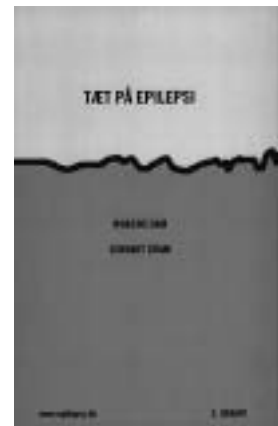
gruppe klausuleret til personer, der modtager pension efter lov om social pension, eller til personer, der lider af en varig lidelse, der kræver fortsat behandling med lægemidlet. En betingelse for at opnå tilskud er derfor, at lægemidlet er ordineret på recept, og at lægen på recepten har angivet, at der er tale om en person, der enten modtager pension eller lider af en varig lidelse.

Denne bestemmelse trådte i kraft den 17. marts 2003.

*) Omfattet af tilskudsprissystemet.

BOGANMELDELSER

Redaktør *Merete Nordentoft*

Dam M, Gram L. Tæt på epilepsi. Hvad du bør vide om epilepsi. 3. udgave

Denne håndbog, som nu foreligger i 3. udgave, henvender sig til personer med epilepsi og deres pårørende samt diverse faggrupper, der kommer i berøring med personer med epilepsi. Forfatterne har været førende epileptologer gennem en længere årrække. Det forekommer dog lidt underligt, at *Lennart Gram*, der gik bort for nogle år siden, fortsat figurerer som forfatter, men dette skyldes, at nogle af ham forfattede kapitler fremstår uændret fra tidligere udgaver.

Bogen er klart disponeret, let læst, og den vidner om forfatternes store viden om epilepsi. Den virker umiddelbart pædagogisk og giver således formentlig ikke-specialister et hurtigt overblik over et svært emne. Velvalgte sygehistorier illustrerer forskellige problemstillinger. Bogen indeholder ganske få »skønhedspletter«, og visse steder er behandlingsvalgene måske mere et udtryk for forfatternes personlige præferencer end for internationalt vedtagne, videnskabeligt baserede anbefalinger.

Bogen anbefales varmt som en let tilgængelig tekst om epilepsi for patienter, pårørende, andre lægfolk og ikke-specialiserede fagfolk.

København: Forlaget Underskoven, 2002.

274 sider. Pris: 250 kr.

ISBN 87-90767-55-1

Christian Pilebæk Hansen

Mathiesen B, Stephensen N. Håndbog i forsikrings- medicin

Formålet med denne store håndbog er at beskrive forsikringsmedicin i bredeste forstand, således at både medicinske, forsikringsmæssige og juridiske aspekter er omfattet.

Bogen er skrevet i et let tilgængeligt sprog, og man kan